

SELMÂN-I FÂRISÎ RA*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Bugün siz kardeşlerime bir büyüğümüzü anlatacağım... Her gün ruhuna Fâtihalar gönderdiğimiz, Selmân-ı Fârisî diye ad takılan zâtı anlatmaya çalışacağım. Bunda bizim için ibretler var...

Bu zât, Acemistan'ın Isfahan şehrinin Ciy köyünden, bir beyefendinin oğlu imiş. Babasının çok kıymetli bir evlâdı olduğu için, babası bunu evinden dışarıya çıkartmamış. Kemâle gelinceye kadar kendisine hoca tutmuş, lâzım gelen bilgileri evinde öğretmiş. Dışarıya çıkartmamış, başkalarıyla temas etmesin diyerekten...

Fakat çocuk büyüdükten sonra, diğer taraflarda bulunan emlâkinin takibi için bunu memur etmiş; “Sen de onların başında bulun!” diyerekten...

Bu fırsattan istifade, çocuk evinden çıkmış, oraya giderken yol üzerindeki bir kiliseye uğramış. Bakmış, papazın söyledikleri hoşuna gitmiş çocuğun, dinlemiş. Dinledikten sonra vakit de geçmiş biraz. Evine döndüğü zaman, babası darılmış:

“—Neden geç kaldın oğlum?” diyerekten...

“—Baba, bir kiliseye uğradım, papazı dinledim. Papazın söyledikleri hoşuma gitti. Herhalde bizim ateşperestlikten iyi gördüm ben.” demiş.

Babası ateşperest, ateşe tapanlardan yâni, mecûsi takımından. Buna çok kızmış:

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

“—Seni ben bugüne kadar muhafaza ettim, korudum. Sen bizim bulunduğumuz dini terk ediyorsun, papazın dinini tercih ediyorsun...” demiş.

O zaman daha Peygamber Efendimiz yok, İslâmiyet yok ortada. Yalnız hristiyanlık var...

Tutmuş, bunu bir odaya hapsedmiş. Ayaklarına da zincir vurmuş, kaçmasın diyerekten... Fakat çocuk papaza haber yollamış: “Ben senin dinini kabul ettim. Beni buradan kurtarmanın çaresine bak!” diyerekten. Onlar da çareyi bulmuşlar. Şam kafilesine kataraktan, çocuğu Şam’a kaçırmışlar.

Şam’da o günün meşhur papazlarından Eskaf isminde bir papaza hizmetkâr olmuş, uzun müddet hizmetinde bulunmuş. Nihayet papazın ölümü gelmiş. Ona demiş ki:

“—Ben ne yapayım şimdi?”

“—Sen Musul’daki falanca papaza git. Ona teslim ol! Geri kalan bilgileri ondan alırsın.” demiş.

Adam ölmüş. Selmân-ı Farisî Hazretleri Şam’dan Musul’a doğru gitmiş. Biliyorsunuz, Şam’dan Musul çok uzak bir yer. At yok, araba yok. Hep bunlar, yayan-yapıldak yapılacak şeyler.

Musul’daki papaza da uzun müddet hizmetler etmiş, ne kadar şeyler öğrendiyse öğrenmiş. Bu papazın da eceli gelmiş, o da ölüyor... Ondan vasiyet istemiş:

“—Ne yapayım ben şimdi? Ben daha olgunlaşamadım.”

“—Karahisar’da bir büyük papaz var, ona git!” demiş.

Bu nasihat üzerine, Karahisar’a gelmiş. Karahisar’daki papaza da ne kadar hizmet ettiyse etmiş. En nihayet o papazın da eceli gelmiş. Sormuş:

“—E, ben ne yapayım şimdi, daha olgunlaşmadım?”

Papaz demiş ki:

“—Şimdi ahir zaman peygamberi dünyaya geldi. Yakında Medîne-i Münevvere’ye gelecek. Sen imkân bulursan, buradan Medîne-i Münevvere’ye git. O peygambere teslim ol!

Peygamberin alâmetlerinden sana üç tane söyleyeyim: Birincisi, peygamber sadaka yemez. İkincisi, hediyeyi kabul eder. Üçüncüsü de, arkasında mühr-ü nübüvvet vardır; ona da dikkat et!” demiş.

Bir Medine kafilesine müracaat etmiş. Onlarla beraber Medîne-i Münevvere’ye doğru yollanmışlar. Fakat gaddar adamlar bunu, köledir diyerekten başka bir yahudiye satmışlar. Garip adam kendini müdafaa edememiş.

O yahudiye uzun zaman hizmet eylemiş. Bir gün yahudinin hurmalarını toplarken, bakmış ki Efendimiz SAS’in Kuba’ya geldiğini konuşuyorlar. Sevinmiş. Birkaç gün sonra da Medîne-i Münevvere’ye teşrif buyurmuş. Bundan bi’l-istifade biraz hurma toplamış, o papazın dediğini anlamak için, götürmüş Rasûlüllah Efendimiz’e:

“—Yâ Rasûlallah! Bu benim sadakamdır, buyurun!” demiş.

Rasûlüllah Efendimiz demiş ki:

“—Biz sadaka yemeyiz.” Etrafındaki fukaraya dağıtmışlar.

Ertesi gün hususi bir yemekle beraber gitmiş: “—Yâ Rasûlallah, bu size hediyemdir.” demiş. “—Teşekkür ederiz.” demişler.

Onu hem yemişler hem, de etrafındakilere yedirmişler. Kalmış Mühr-ü Nübüvvet...

Bir gün Rasûl-ü Ekrem, Medîne-i Münevvere'nin mezarlığı olan Bakı' ismindeki mezarlığa bir cenaze götürmüşler. Cenazeyi fırsat bilen Selman, hemen Peygamberimiz'in arkasına takılmış; o Mühr-ü Nübüvvet'i görmek için çalışıyor... Mâlum, onların giydikleri geniş bir ridâ var. Cenâb-ı Peygamber de onu sıyırmış arkasından, Mühr-ü Nübüvvet meydana çıkmış. Derhal yapışaraktan, iman ü İslâmiyet'le müşerref olmuş.

Şimdi, bizim bu ders, ana-baba hakkına riayetin bir kısmındandır. Anaya babaya ne zaman itaat olunur? Ancak, Allah-u Teâlâ'nın emrine uygun olduğu takdirde... Allah-u Teâlâ'nın emrine uygun olmayan emirlere, hiç bir yerde itaat edilmez. Onun kıssasıdır bu...

Bak, Selman anasını da bıraktı, babasını da bıraktı, bütün emlâkini de bıraktı... Sırf dinini kurtarabilmek için, tâ Medîne-i Münevvere'ye kadar geldi. Ne kadar memleketler var bu arada, bilmem hesap edebilir misiniz?

Kıssası uzun. Sonra Hendek Muharebesi oldu. Hendek Muharebesi'nde, düşman yirmi beş bin kişilik bir kuvvetle geliyor. İslâm çok az, müdafaadan acizler. Müşavere ettiler, ne yapalım diyerekten. Selman'ın reyi uygun geldi. Selman dedi ki:

“—Bizim memlekette, düşman böyle galebe çalarsa, hendek kazanırız ve hendek dışından müdafaa ederiz.”

Uygun gördüler, hendeği kazdılar. Düşman geldi ve bir şey alamadan geri döndü, gitti.

Daha sonraları Selman, Irak denilen Bağdat'ın bulunduğu diyara vali olarak gönderildi. Efendimiz'in vefatından sonra... O aradaki kıssalar uzun. Vali gönderildiği vakitte, otuz bin kişiye hutbe okuyor. Hutbe okurken giydiği entari, çok ayıplanacak bir şekilde... Bir valiye yakışacak bir elbise değil. Fakat orada o, hiç sıkılmadan hutbesini okudu.

Kendisinin üzerine giydiği elbisenin —ridâ diyorlar ya ona— yarısını altına yayar, yatak yapar; yarısını da üstüne yayar yorgan yapar, öyle yatarmış. Kendisine tahsis edilen vali konağına kat'iyen girmemiş. Kendisine yetecek ufacık bir oda yaptırmış; milletin işini, devletin işini oradan idare edermiş.

Bir gün —bakınız, çok acaib bir şey— Şam'dan bir efendi geliyor. Bir şeyler de getirmiş, yanında eşyası da var. Eşyasını evine götürecektir bir adam arıyor. Bakıyor, bakıyor sağına soluna; kimseyi hamala benzetemiyor. Selmân-ı Fârisî'ye bakıyor: Garip bir adam. Hem hammala da

benzer bir vaziyeti var.

“—Gel, gel!” diyor.

O da çekinmeden gidiyor.

“—Şu benim eşyalarımı evime kadar götürür müsün?” diyor.

“—Hay hay!” diyor, hemen yüklendiğiyle götürüyor. Yolda rast geldikleri tanıyanlar:

“—*Es-selâmü aleyke yâ emîre'l-mü'minîn!*” diyorlar.

Adam taaccüb ediyor; “Yahu, n'aptım ben?.. Emîrü'l-mü'mînîn'miş bu... Allah Allaaah...” diyor.

“—Efendi, affedersin ben bilemedim, kusuruma bakma!

Bırakın burada eşyaları, ben bir başkasıyla yollarım.” diyor. Fakat Selman:

“—Yok, ben söz verdim. Evine kadar götüreceğim!” diyor.

O Selmân-ı Fârisî, memleketin vâli-yi umûmîsi, adamın eşyasını evine kadar götürüyor. Kıssaları çok uzun.

Mübarek devlet maaşından on para almamış. Bununla beraber aldığı hurma dallarını yelpaze, süpürge veya seccade gibi şeyler yaparak satar, onunla maişetini temin eder; geri kalanını da tasadduk edermiş. Tasadduku da beş bin — bugünkü (1978) para ile beş yüz bin lira— imiş.

En nihayet eceli geliyor. Ölüm halinde, Sa'd ibn-i Ebî Vakkas ziyaretine gidiyor. Bakıyor ki,

Selman RA ağlıyor.

“—Niye ağlıyorsun, ölümden mi korkuyorsun da ağlıyorsun?” diyor.

“—Hayır, ölümden korktuğum yok, dünyaya hırsım da yok!” diye cevap veriyor.

Tekrar:

“—E niye ağlıyorsun?” diye soruyor.

“—Ben Peygamber SAS’e söz verdim; o sözü yerine getiremediğim için ağlıyorum.” diyor.

Soruyor:

“—Ne idi o söz?”

Diyor ki:

“—Rasûlüllah Efendimiz, ‘Dünyada ancak bir yolcu kadar yük alın kendinize! Fazla yük almayın sırtınıza! Çünkü yol yokuş, çıkamazsınız sonra, kalırsınız yolda... Dünyaya kıymet verip de, mal edinmeye çalışmayın!’ buyurmuştu. Ama şu etrafımdakilere bakın, ben ne kadar çok şey edinmişim. Şimdi bunlarla huzur-u Rasûlüllah’a nasıl varacağım diye ağlıyorum.” diyor.

Sa’d diyor ki:

“—Baktım acaba ne var diyerekten. Bir tencere, bir sahan, bir testi, bir bardak, bir de sofradan ibaret...”

Bunu çok görmüş Selman, ağlıyor. Allah cümlemizi gaflet uykusundan uyandırırın...

Dünya ahiretin geçididir. Meselâ, şimdi hac vakti... Hacca gidecek arkadaşlar. Yolda Halep var, Şam var, daha başka güzel güzel memle-

ketler var. Buradan hacca gidecek arkadaşlar, buralarda eğlenirler mi? Hayır! Dinlenirler, geçerler. Bizim de yerimiz ahiret... Dünya fâni, ahiret bâki!

Bu zâtâ demişler ki:

“—Sen emirliği sevmiyorsun, neden?”

“—Çünkü emirliğin evveli tatlı, ahiri de acıdır. Onun için sevmem.” demiş.

Allah-u Teâlâ'nın lütfuna mazhar olan bu zat, — insana misafir de gelir icabında— misafir geldiği vakitte, evde bir şey bulunmuyorsa, şöyle tepeye çıkar;

“—Ey geyikler gelin!” diye seslenirmiş.

Geyikler koşa koşa Hazret-i Selman'ın önüne toplanırlar; beğendiğini alır, diğerlerini salıverirmiş.

“—Selman, bu ne?” diye sorulunca:

“—Allah'ın sözünü dinleyenin, sözünü her şey dinler. Allah'ın emrine itaat edene, her şey itaat eder.” dermiş.

Allah hepimizi affetsin... Emrine itaat eden, sevgili, bahtiyar kullarının arasına cümlemizi kabul eylesin...

Mus'ab isimli bir zâtı da, gelecek cuma anlatırım inşaallah...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Mehmet Zahid KOTKU

22. 09. 1978 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/
Cuma Sohbetlerine
PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü